

[Bjørner.]

sparingen og dermed i investeringen. Det er rigtigt, som tidligere ærede ordførere har nævnt, at efter den økonomiske oversigt nu pr. 1. oktober er investeringerne alligevel steget, men ønsker man en stærkere investering, må det være skattelettelsens, opsparingsvej, man skal gå.

Vi mener altså, at finansministeren burde sørge for en sund samfundshusholdning, for at gennemføre skattestop og skattelettelse og så overlade bankforretningerne til bankerne. Vi finder fra vor side, at det er en politik uden hoved og hale først at tappe samfundsborgerne for større skatter end nødvendigt til samfundshusholdningen, hvorefter staten skaber en investeringsfond for at skaffe de penge til finansiering og rationalisering af erhvervslivet, som man berøvede borgerne.

Vi mener, at man på en langt sundere måde og med større sikkerhed vil få investeringerne anbragt i levedygtig og konkurrencedygtig produktion, såfremt de ikke sker gennem fonds af denne art, men gennem opsparing og gennem erhvervslivets egen konsolidering. Man må også foretrække den kritik, som bankerne kan øve med hensyn til, hvor der skal investeres. Den er sikrere end det skøn, staten og administrationen kan lægge for dagen. Sikkerheden ved et sådant skøn er i dag meget ringe, fordi hele vor vareforsyningslov og de beskyttelsestendenser, der er i den overfor dansk industri, netop skaber de allerstørste farer for, at investeringerne sker på gale steder.

Endelig er der også det at bemærke, at så længe importrestriktionerne daglig tvinger erhvervsvirksomheder til irrationel drift, er der noget urimeligt i, at man nu vil yde bidrag til rationalisering. Man vil ved at frigøre erhvervslivet for restriktionerne meget lettere få et sandfærdigt billede af, i hvilke erhvervsvirksomheder der med fordel kan investeres.

Da vi i sommersamlingen havde lovforslaget til behandling, gjorde både den højtærede finansminister og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard en del ud af, at investeringer efter dette forslag om en genopbygningsfond ikke foretoges direkte af staten, men at fonden kun kunne anvendes efter særlig lovgivning, altså med undtagelse af de 10 mill. kr., der er tale om i lovforslagets § 4. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremhævede dengang navnlig, at den lovgivning, der på dette område allerede var forberedt, nemlig lovforslagene om tilskud til rationalisering af mejeridrift og om tilskud til oprettelse af frugtlagre,

var forberedt i god forståelse med erhvervsorganisationerne. Han mente, at det var helt galt, når jeg dengang fremhævede, at staten gang på gang i vor historie har vist en forbløffende evne til hellere at ramme ved siden af end aldrig at ramme, når det var den, der skulle vælge, hvor hjælpen skulle sættes ind, og det ærede medlem henviste til, at loven netop ville blive anvendt i forbindelse med erhvervsorganisationernes faglige indsigt på de områder, der kunne blive tale om at støtte.

Jeg vil her gerne gøre det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard opmærksom på visse betragtninger i den meget værdifulde kronik, som professor Kjeld Philip skrev forleden dag i „Politiken“ om et nyt bureaukrati. Her viser han, hvorledes erhvervsorganisationernes magt er vokset som en organisk følge af statens indgreb overfor erhvervslivet, der så at sige har tvunget erhvervslivets folk ind i et samarbejde mod den fælles „plageånd“, som han udtrykker sig. Det kan jeg være enig med professoren i, men jeg vil dog gerne sige med det samme, at når han mener, at organisationernes magt vil leve videre, selvom årsagerne dertil falder bort, tror jeg ikke, det er rigtigt.

Jeg tror tværtimod, at der hos de enkelte erhvervsdrivende er ved at opstå en udbredt lede ved at skulle optræde korporativt i så at sige alle forhold, der angår deres virksomheder, og derfor mener jeg, at organisationernes magt vil falde bort i takt med frigivelsen af erhvervslivet. Skulle enkelte brancher have lært at hygge sig for meget og danne monopoler, er jeg naturligvis enig i, at det er en samfundsopgave at gribe ind her. Men der er i professor Philips kronik fremdraget et forhold, som jeg mener har særlig interesse, når man skal afgøre, om det alt er såre godt, hvis erhvervsorganisationerne, eventuelt i samarbejde med staten, skal træffe afgørelse om, hvor investeringen bør sættes ind, og det er hans påvisning af, at der indenfor de enkelte erhvervsorganisationer er ved at opvokse et bureaukrati i sig selv, hvorved det bliver erhvervsorganisationernes embedsmænd, der tager magten fra medlemmer og fra bestyrelser. Jeg tror ikke, at nogen af dem, som kender forholdene nærmere indenfor erhvervsorganisationerne, vil kunne benægte, at der er en vis tendens i den retning. Ligesom det går her i den folkevalgte rigsdag, når opgaverne svulmer op og vokser en over hovedet, således går det også i administrationen af erhvervsorganisationerne: det bliver administrationen, der tager magten. Skal den